گزارش جلسه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان زنجان				
شماره نشست: ۱۰۲	تاریخ جلسه: ۱۴۰۴/۱۱/۳۰	ساعت شروع: ۱۰:۰۰	ساعت خاتمه: ۱۲:۰۰	محل نشست: اتاق بازرگانی

عناوین دستورجلسات

جلسه ۱۰۲ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان زنجان، روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۴/۱۱/۳۰ رأس ساعت ۱۰:۰۰ صبح به ریاست جناب آقای صادقی استاندار محترم زنجان در محل اتاق بازرگانی زنجان برگزار شد.

عنوان دستور (۱): بررسی چالش‌های ارزی و مشکلات مرتبط با رفع تعهد ارزی صادرات واحدهای تولیدی استان

عنوان دستور (۲): بررسی اثرات حذف ارز ترجیحی بر تأمین نهاده‌های بخش کشاورزی (نهاده‌های دام و طیور و ...)

الف- دولت

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	وضعیت حضور (حاضر/ غایب/ نماینده)	نام و نام خانوادگی نماینده
۱	سید محسن صادقی	استاندار (رئیس شورای استانی)	حاضر	
۲	احمد خداوردی	ریاست سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی	حاضر	
۳	خلیل قاسملو	مدیرکل اداره امور اقتصادی و دارایی	حاضر	
۴	امیرعلی مسیبی	مدیرکل اداره صنعت، معدن و تجارت	حاضر	
۵	علی کریمی	مدیرکل اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی	حاضر	
۶	اکبر کرامتی	ریاست سازمان جهاد کشاورزی	حاضر	
۷	عبدالرضا خاتمی	دبیر کمیسیون هماهنگی بانک‌های استان	حاضر	

ب- مجلس شورای اسلامی

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	وضعیت حضور (حاضر/ غایب/ نماینده)	نام و نام خانوادگی نماینده
۱	مصطفی طاهری	نماینده مجلس	حاضر	
۲	منصور علیمردانی	نماینده مجلس	حاضر	

ج- قوه قضائیه

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	وضعیت حضور (حاضر/ غایب/ نماینده)	نام و نام خانوادگی نماینده
۱	علی فرجی برحق	رئیس کل دادگستری استان	نماینده	محمدرضا احمدی (معاون اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم دادگستری)
۲	بهروز عباسی	دادستان مرکز استان	حاضر	

د- شهرداری و شوراها

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	وضعیت حضور (حاضر/ غایب/ نماینده)	نام و نام خانوادگی نماینده
۱	منصور سلطانی محمدی	شهردار مرکز استان	غایب	
۲	سید امین حسینی	رئیس شورای اسلامی استان	غایب	

هـ- تعاونی و خصوصی

(رؤسای اتاق‌ها)

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	وضعیت حضور (حاضر/ غایب/ نماینده)	نام و نام خانوادگی نماینده
۱	صمد یوسفی اصل	رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی مرکز استان (دبیر و سخنگوی شورای استان)	حاضر	
۲	نوروز محمدی	رئیس اتاق تعاون مرکز استان	نماینده	پرویز رمضانلو
۳	سجاد مقدمی	رئیس اتاق اصناف مرکز استان	غایب	

مدیران عامل یا رؤسای هیأت مدیره شرکت های برتر خصوصی و تعاونی یا رؤسای تشکل های اقتصادی بخش خصوصی و تعاونی

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	وضعیت حضور (حاضر/ غایب/ نماینده)	نام و نام خانوادگی نماینده
۱	سجاد نباتچیان	رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت استان	غایب	
۲	حسن مجتبی‌زاده	ریاست سازمان نظام مهندسی ساختمان استان	حاضر	
۳	مهدی محمودی	ریاست سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان	غایب	
۴	سعید آقاخانی	ریاست سازمان نظام صنفی رایانه‌ای استان	حاضر	
۵	محمدحسن بیگدلی	رئیس اتحادیه صنف تولیدکنندگان و بافندگان فرش دستباف زنجان	غایب	
۶	فاطمه عبداللهی	رئیس انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان صنایع دستی استان	حاضر	
۷	کیان صالحی	رئیس انجمن کفش استان	حاضر	
۸	محسن سلیمی	رئیس اتحادیه مسگران و مس‌فروشان شهرستان زنجان	غایب	

و- اسامی مدعوین و سایر مراجع و دستگاه‌ها

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت
۱	نرگس مرادخانی	معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری

۲	مهدی محمدی	مدیرکل اداره امور مالیاتی استان
۳	امیررضا معظمی	مدیرکل دفتر هماهنگی امور اقتصادی استانداری
۴	اصغر احدی	مدیر امور شعب بانک کشاورزی
۵	محمدی	نماینده بازرسی کل استان
۶	محمد جهانیان	بانک کشاورزی
۷	طیار	مدیرعامل شرکت تعاونی کشاورزی گاوداران صنعتی
۸	احمدی	مدیرعامل شرکت تعاونی کشاورزی مرغ تخم‌گذار استان
۹	حیدری	مدیرعامل شرکت تعاونی کشاورزی مرغ گوشتی زنجان
۱۰	نصیری	مدیرعامل اتحادیه شرکتهای تعاونی کشاورزی دامداران استان
۱۱	علی قربانی	مدیر عامل زنجیره تولید صبامرغ نوآوران
۱۲	منصور علمی فرد	رئیس اتحادیه صادر کنندگان استان زنجان
۱۳	یوسف مرادلو	مدیر عامل شرکت خالص سازان
۱۴	کریم قربانیان	مدیرعامل سازند روی
۱۵	مهدی اجاقلو	مدیرعامل شرکت روی گداز
۱۶	امیرحسین اسدی	مدیر عامل شرکت میعاد ثامن
۱۷	مریم خوئینی	نماینده شرکت ترکیب پردازان
۱۸	بهرامی	نماینده اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی استان
۱۹	باقر محمدی	مدیرعامل شرکت مرمرین سنگ کسری و عضو هیئت نمایندگان اتاق زنجان
۲۰	علی شکری	نماینده انجمن صنایع و معادن سرب و روی کشور
۲۱	سعادتی	نماینده شرکت کالسیمین
۲۲	مجید طالب نیا	نماینده شرکت نوین پژوهان شمش زنگان
۲۳	علیرضا آدمی	عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی
۲۴	علی شاهمرادی	عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی
۲۵	محمدرضا کردلو	عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی
۲۶	محمدحسن سروش نیا	دبیر کمیسیون کشاورزی، آب و صنایع غذایی اتاق زنجان
۲۷	حسن مهدیخانی	دبیر کمیسیون امور اقتصادی و بانکی اتاق زنجان
۲۸	پریسا سراجیان	مدیر عامل شرکت رویین کار شمس
۲۹	سعید دین محمدی	مدیر عامل شرکت صانع روی
۳۰	حمید نوروزی	مدیرعامل شرکت سدید روی
۳۱	فرانک رسولی	مسئول دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان
۳۲	رسول پورعشقی	مسئول انجمن‌ها و تشکل‌های اتاق بازرگانی زنجان
۳۳	امید مالکی	کارشناس دبیرخانه دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان

مشروح مذاکرات

جلسه ۱۰۲ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان زنجان، روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۴/۱۱/۳۰ رأس ساعت ۱۰:۰۰ صبح به ریاست جناب آقای صادقی استاندار محترم زنجان در محل اتاق بازرگانی زنجان برگزار شد.

عنوان دستور جلسه (۱): بررسی چالش‌های ارزی و مشکلات مرتبط با رفع تعهد ارزی صادرات واحدهای تولیدی استان

جناب آقای صمد یوسفی اصل، رئیس محترم اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی زنجان: با سلام و ضمن عرض ادب و احترام و خیرمقدم به تمامی حضار محترم در این نشست و تبریک فرا رسیدن ماه مبارک رمضان و آرزوی قبولی طاعات و عبادات. یکی از معضلاتی که طی یک الی دو ماه اخیر، به‌ویژه در یک ماه گذشته، به بحرانی جدی در واحدهای تولیدی مبدل گشته و ابعاد مختلف کشور را با چالش مواجه کرده است، موضوع نوسانات و چالش‌های ارزی می‌باشد.

بخش خصوصی همواره موافق تک‌نرخی شدن ارز بوده است؛ و اجرای این سیاست موجب خوشحالی بخش خصوصی شد چراکه این اقدام موجب حذف تعدادی از سوءاستفاده‌کنندگان از چرخه اقتصادی و از سوی دیگر موجب بهره‌مندی فعالان واقعی اقتصاد در این حوزه می‌گردد. اما در عمل شاهد هستیم که هنوز نرخ ارز، تک نرخی نشده است. علی‌رغم حذف ارزهای ۲۸ هزار تومانی و ۷۰ هزار تومانی، همچنان شاهد تحقق تک‌نرخی شدن ارز نیستیم؛ زیرا با شکاف میان قیمت ارز در تالار دوم (۱۳۲ هزار تومان) و نرخ بازار آزاد (۱۶۰ هزار تومان) مواجه هستیم.

امیدواریم در شورای ملی گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی که با حضور وزیر محترم اقتصاد برگزار می‌شود، این اعتراض ما منعکس گردد؛ چرا که کشور هزینه‌های این جراحی اقتصادی را پرداخته و بخش خصوصی نیز برای تحقق ارز تک‌نرخی، با تصمیم دولت همراهی نموده است و طبق وعده وزیر اقتصاد، برنامه دولت نیز بر همین رویکرد تک نرخی شدن ارز استوار می‌باشد.

در استان زنجان، متعاقب دستور ریاست محترم قوه قضائیه مبنی بر پیگیری بازگشت ارز حاصل از صادرات به چرخه اقتصادی، نهادهای امنیتی و قضائی وارد عمل شده و مذاکراتی را با فعالان اقتصادی آغاز کرده‌اند و مهلت‌های یک هفته‌ای برای بازگشت ارز حاصل از صادرات به فعالان اقتصادی داده‌اند. اما واقعیت امر این است که بازگشت ارز ظرف مدت یک هفته امکان‌پذیر نبوده و لازم است جزئیات اجرایی این موضوع در جلسه امروز مورد واکاوی و بررسی دقیق قرار گیرد.

جناب آقای منصور علمی‌فرد، ریاست محترم اتحادیه صادرکنندگان استان: با سلام و احترام و تشکر بابت تشکیل این جلسه. موضوع رفع تعهدات ارزی و مشکلات مرتبط با آن، چندین سال است که به چالش و دغدغه صادرکنندگان تبدیل شده است و مدیران و رؤسای مراجع بالادستی قول مساعد برای حل مشکل داده‌اند، اما هنوز هم مشکل حل نشده است. در سال ۹۷، بدون توجه به کلیات صادرات، رفع تعهدات ارزی را برای کلیه محصولات صادراتی در نظر گرفتند؛ این رویه بسیار کلی بود و شرایط فعالیت واحدهایی که از محل ورود موقت، صادرات انجام می‌دادند در نظر گرفته نشده بود. با پیگیری واحدها، مسئولان اظهار داشتند که رفع تعهد ارزی، مشمول صادرات از محل ورود موقت نیست و در این رابطه، بخشنامه‌های مربوطه صادر خواهد شد و واحدها بدون نگرانی به فعالیت تولید خود ادامه دهند. دولت در اواخر سال ۹۷ به موجب (بخشنامه شماره ۹۷/۱۴۹۰۷۲۵ مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۰۴) مصوب کرد آن دسته از صادرکنندگانی که ۸۰ درصد از مواد اولیه خود را از محل ورود موقت تأمین نمایند، از رفع تعهد ارزی معاف هستند. مجدداً گمرک ایران در تاریخ ۱۴۰۰/۰۳/۳۰و در بند ۶ بخشنامه شماره

۱۴۰۰/۴۱۳۲۶۲ ابلاغ نمود که مفاد بخشنامه شماره ۹۷/۱۴۹۰۷۲۵ مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۰۴ کان لم یکن تلقی می‌گردد و به عبارت دیگر، فعالان اقتصادی که بیش از ۸۰ درصد کالای اظهار شده برای صادرات خود را از محل کالاهای ورود موقت تولید کرده باشند، می‌بایست نسبت به رفع تعهد ارزی خود اقدام نمایند. مجدداً در سال ۹۹، بخشنامه دیگری صادر شد مبنی بر اینکه صادرکننده به میزان ما به التفاوت واردات و صادرات، متعهد به رفع تعهد ارزی است.

با توجه به پیگیری فعالان اقتصادی از دیوان عدالت اداری در خصوص بخشنامه شماره ۱۴۰۰/۴۱۳۲۶۲ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۳۰، دیوان عدالت اداری در مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۲۴ رأی به ابطال بخشنامه مذکور داد اما رأی دیوان مورد توجه قرار نگرفت. با پیگیری مدیران استانی پیرامون این موضوع، جلسات متعددی در بانک مرکزی، سازمان توسعه تجارت تشکیل شد و مقرر شد که بانک مرکزی از رأی دیوان عدالت اداری، تمکین نماید. پس از گذشت چندین سال و عدم تکمین بانک مرکزی از رأی دیوان و بروز مشکلات متعدد برای صادرکنندگان، بنا به اظهار مدیر اداره صمت استان اخیراً با پیگیری‌ها، این موضوع برای ۲۷ شرکت مرتفع شده است اما لازم است که سایر وضعیت شرکت‌ها نیز بررسی شود.

درخواستمان از سازمان بازرسی این است که به این موضوعات توجه نمایند و آن میزان از تعهد ارزی که به دلایل گفته شده به ناحق به صادرکنندگان تحمیل می‌شود، از صادرکنندگان مطالبه نگردد.

در راستای مشکلات رفع تعهدات ارزی شرکت‌های صنعت روی، پیرو هماهنگی‌های صورت گرفته توسط اداره صمت استان جلسات متعددی با سازمان توسعه تجارت و بانک مرکزی در طی یک الی دو ماه اخیر برگزار شد و پرونده شرکت‌ها در طی این جلسات بررسی شد. به عنوان مثال با بررسی پرونده ۱۱ شرکت، مشخص شد که اطلاعات ۸ شرکت اصلاً به دست بانک مرکزی نرسیده است این در حالی است که گمرک ایران اظهار داشت که اطلاعات را به بانک مرکزی ارسال نموده اما بانک مرکزی عنوان می‌کرد که اطلاعات را وصول ننموده است. لذا این مواردی که اصلاً صادرکننده تقصیری در بروز آن نداشته است موجب ایجاد تعهد برای وی شده است. لذا سازمان بازرسی و مراجع نظارتی باید به این موارد توجه نمایند؛ این در حالی است که سازمان بازرسی با توجه به میزان رفع تعهد ثبت شده در سامانه رفع تعهدات ارزی بانک مرکزی، با احضار شرکت‌ها از آن‌ها در خصوص تعهدات ارزی توضیح می‌خواهد این در حالی است که عدم قصور صادرکنندگان در بروز مشکلات مذکور در نظر گرفته نمی‌شود.

مشکل بعدی مربوط به حذف کوتاژهای وارداتی تکراری است. تعدادی از پروانه‌های وارداتی (کوتاژهای مربوطه) از محل ورود موقت، توسط بانک مرکزی به عنوان "کوتاژ تکراری"حذف شده‌اند. وقتی شرکتی کوتاژی را وارد می‌کند همه آن کوتاژ را به یکباره مصرف نمی‌کند و یک پروانه وارداتی می‌تواند با توجه به ظرفیت موجود در پروانه‌های صادراتی مختلف به صورت تدریجی مصرف شود. با این حال، بانک مرکزی بدون توجه به مصرف تدریجی تناژ در پروانه‌های صادراتی متعدد، کل پروانه وارداتی اولیه را به دلیل مصرف مجدد، تکراری تلقی کرده و آن را حذف نموده است. در صورتی که در هر بار مصرف، صرفاً بخشی از آن مورد استفاده قرار گرفته است. این امر مانع از اعمال اعتبار آن واردات در رفع تعهدات صادراتی شرکت گردیده است. بعد از پیگیری‌های مکرر، خود مدیران بانک مرکزی نیز به این مشکل اذعان داشتند و قول مساعد دادند که اطلاعات کوتاژهای وارداتی تکراری را مجدداً بررسی و اعمال نمایند.

از سال ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۱، صادرکنندگان با مباحث مالیاتی نیز درگیر بوده‌اند؛ اداره امور مالیاتی اظهار دارد که معافیت‌های مالیاتی درآمدهای صادراتی منوط به ایفای رفع تعهدات ارزی است و کاری هم به اینکه صادرکننده، تعهد خود را انجام داده ولی در سامانه بانک مرکزی ثبت نشده است، ندارد. اداره امور مالیاتی تنها میزان تعهد ثبت شده در سامانه مذکور را مورد لحاظ قرار می‌دهد و محاسبات مالیاتی را بر آن اساس، انجام داده و مطالبه می‌کند.

بعد از تلاش‌های زیاد مدیران استانی و قبول مشکلات و موارد مذکور از سوی سازمان توسعه تجارت و بانک مرکزی، اداره صمت استان مکاتبه‌ای با سازمان توسعه تجارت انجام داد و با تأکید بر اینکه مشکلات پیش‌آمده از سوی صادرکننده نبوده است، درخواست نمود که فرصتی برای شرکت‌ها در نظر گرفته شود و کارتشان از وضعیت تعلیق خارج شود؛ پس از گذشت دو ماه به مکاتبه استان پاسخ داده شده و مهلت ۴۰ روزه در راستای رفع تعلیق کارت بازرگانی برای شرکت‌ها (حدود ۳۰ شرکت) در نظر گرفته شده است، این در حالی است که کارت چندین شرکت هنوز تعلیق است و رفع تعلیق صورت نگرفته است. از سوی دیگر، محدودیت‌های بانکی به قوت خود باقی است؛ رفع تعلیق کارت بازرگانی بدون ارائه ضمانت‌نامه بانکی و بدون رفع محدودیت‌های بانکی، بر فعالیت تجاری شرکت‌ها تأثیر مثبتی نخواهد داشت. درخواست داریم در این رابطه، از سوی استاندار محترم پیگیری لازم صورت گیرد.

جناب آقای علیرضا آدمی، نایب‌رئیس محترم اتاق بازرگانی زنجان و رئیس کمیسیون امور اقتصادی و بانک اتاق بازرگانی زنجان: عرض سلام و ادب و احترام خدمت کلیه حاضرین در این نشست و تبریک حلول ماه مبارک رمضان. پیرو نامه ریاست محترم قوه قضائیه به نهادهای نظارتی در خصوص ضرورت رسیدگی جدی به مسائل ارزی، تصریح می‌گردد که بخش خصوصی نه‌تنها با این رویکرد مخالف نیست، بلکه همواره حامی شفافیت ارزی بوده است.

تراستی‌های خود دولت در حوزه‌های نفت و پتروشیمی با وجود حجم بالای صادرات، گاه در بازگرداندن ارز به کشور کوتاهی کرده‌اند، اما متأسفانه همواره واحدهای کوچک و متوسط علیرغم رفع تعهدات ارزی خود، در معرض آسیب قرار گرفته‌اند.

آمارهای موجود حکایت از آن دارد که از سال ۱۳۹۷ تاکنون، بالغ بر ۱۰۰ میلیارد دلار ارز حاصل از صادرات به کشور بازنگشته است. سیاست‌های ارزی اعمال شده از سال ۱۳۹۷ و صدور بخشنامه‌های متعدد و بعضاً متناقض، چالش‌های عدیده‌ای را برای واحدهای اقتصادی به‌ویژه در بازه زمانی سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ ایجاد کرده که مستندات آن نیز موجود است.

در حال حاضر، رویکرد سازمان بازرسی و دستگاه‌های نظارتی مبنی بر رفع تعهد ارزی ۱۰۰ درصدی توسط واحدهای تولیدی، رویکردی بسیار سخت‌گیرانه است؛ به‌ویژه آنکه مبنای محاسبات رفع تعهدات ارزی با چالش‌های زیادی مواجه است. علاوه بر صدور دستورالعمل‌های متعدد و گاهاً متناقض، چالش‌های دیگری نیز در نحوه محاسبه رفع تعهدات ارزی وجود دارد. صادرکننده، صادرات خود را به دلار انجام می‌دهد اما محاسبات و میزان رفع تعهد ارزی ثبت شده در سامانه توسط بانک مرکزی به یورو می‌باشد؛ تفاوت ارز دلار با ارز یورو به دلیل نوسانات نرخ برابری، امکان محاسبه دقیق تعهدات ارزی را از واحدها سلب کرده و به دلیل عدم دسترسی به بانک مرکزی پاسخگویی و راهنمایی مناسبی نیز از سوی بانک مرکزی در این خصوص صورت نگرفته است.

مسئله بعدی، قیمت‌گذاری‌ها و ارزش‌گذاری‌های دستوری در حوزه واردات و صادرات توسط گمرک است که منجر به ایجاد بدهی‌های غیرواقعی شده است. موارد متعددی وجود دارد که قیمت واقعی کالای وارداتی تا ۳۰ درصد بالاتر از ارزش‌گذاری سامانه گمرک (TSC) است، اما مبنای محاسبه، ارقامی است در سامانه TSC تعیین شده و گاهاً ۱۰ تا ۳۰ درصد پایین‌تر از قیمت واقعی کالاست. این شرایط در خصوص صادرات نیز وجود دارد. مستحضرید که ما در شرایط تحریمی قرار داریم و مشتریان محدودی داریم و چون مشتریان خارجی نیز از شرایط تحریمی کشور ما اطلاع دارند، در اغلب موارد، محصولات صادراتی ما را با قیمتی کمتر از نرخ جهانی می‌خرند، اما گمرک هنگام قیمت‌گذاری کوتاژهای صادراتی، نرخ‌های جهانی را ملاک قرار می‌دهد. این شکاف قیمتی منجر به ایجاد بدهی‌های ارزی کاذبی می‌شود که با واقعیت‌های تجاری همخوانی ندارد.

۷۰ درصد صادرات استان زنجان مربوط به محصول شمش روی است. بخش عمده‌ای از فعالیت‌های این صنعت در قالب "ورود موقت" صورت می‌گیرد. تا پیش از سال ۱۴۰۴، فرآیند ثبت اطلاعات ورود موقت، به طور سیستمی نبود و اطلاعات مربوطه به صورت دستی ثبت می‌شد.

ارسال داده‌ها و اطلاعات به صورت فیزیکی و عدم هماهنگی بین گمرک ایران و بانک مرکزی در وصول و ثبت اطلاعات موجب شده که بسیاری از این تعهدات انجام شده واحدها، عملاً در کارنامه ارزی آن‌ها اعمال نشود.

از سوی دیگر، واحدها ملزم به ۱۰۰ درصد رفع تعهدات ارزی هستند این در حالی است که همه مستحضرند که در برخی موارد به دلیل شرایط حاکم بر تجارت و کارشکنی برخی مشتریان و ...، درآمد صادراتی به طور کامل و ۱۰۰ درصدی محقق نمی‌شود لذا اعمال چنین رویکرد سختگیرانه‌ای درست نمی‌باشد. در هیچ صنعت و کسب و کاری، ضریب اطمینان ۱۰۰ درصدی وجود ندارد. به عنوان مثال، این موضوع حتی در مورد بانک‌ها نیز صدق می‌کند؛ بانک‌ها نیز نمی‌توانند همه تسهیلات ارائه شده خود را، وصول نمایند و مقداری از تسهیلات ارائه شده، سوخت شده و باز نمی‌گردد. بنابراین باید سیاستگذاران و قانونگذاران، این موارد عینی و واقعی حوزه تجارت را در مبنای محاسبات رفع تعهدات ارزی مدنظر قرار دهند.

همچنین باید اشاره کنم که سقف بازگشت ارز حاصل از صادرات ابتدا ۶۰ درصد، تعیین شده بود که به ۷۰ درصد افزایش یافت و اخیراً نیز از سوی سازمان توسعه تجارت، افزایش پلکانی و تدریجی سقف بازگشت ارز تا ۹۰ درصد برای سال آینده در نظر گرفته شده است.

با عنایت به فرامین مقام معظم رهبری مبنی بر اهتمام مضاعف مسئولان برای رونق فضای کسب‌وکار، شایسته نیست با ارسال پیامک‌های استرس‌زا از سوی سازمان تعزیرات و تعیین ضرب‌الاجل‌های ۵ روزه برای رفع تعهدات ارزی، موجب تخریب روحیه فعالان اقتصادی شد.

همانطور که اشاره شد بروز برخی از مشکلات از سوی سازمان‌ها و دستگاه‌های ذی‌ربط بوده و صادرکنندگان نقشی در آن نداشته‌اند و از سال ۱۳۹۷ که واحدها ملزم به رفع تعهد شده‌اند، رفع این مشکلات در بازه زمانی ۷ ساله (از سال ۹۷ تاکنون) توسط دستگاه‌های ذی‌ربط مورد غفلت قرار گرفته است و در حال حاضر با انباشت ۷ ساله مشکلات مواجه هستیم و صادرکنندگان قادر نیستند در مهلت کوتاه ۵ روزه، تعهدات خود را ایفا نمایند و بررسی مشکلات و حل ریشه‌ای آن‌ها از سوی دستگاه‌های ذی‌ربط زمانبر است. بنابراین فرصت حداقل یکساله لازم است تا صادرکنندگان بتوانند پرونده‌های خود را پیگیری و تعهدات خود را ایفا نمایند.

جناب آقای باقر محمدی، مدیرعامل محترم شرکت مرمرین سنگ کسری و عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی زنجان: با سلام و احترام. هر سیستمی پس از طراحی، مستلزم کارکردی دقیق و بهینه است، اما متأسفانه سامانه طراحی‌شده برای رفع تعهدات ارزی فاقد کارایی لازم می‌باشد. از سال ۱۳۹۷ تاکنون، بسیاری از شرکت‌ها علیرغم پیگیری‌های مستمر از مجاری مختلف، موفق به تسویه تعهدات ارزی خود نشده‌اند؛ چرا که سامانه‌های ذی‌ربط نه در گذشته و نه در مقطع کنونی، پاسخگوی نیاز فعالان اقتصادی نبوده و عملکرد صحیحی نداشته‌اند.

در کنار چالش‌های ناشی از تحریم‌های ظالمانه و هزینه‌های گزاف انتقال ارز که بر دوش تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگینی می‌کند، معضلات مربوط به رفع تعهدات ارزی نیز به نوبه خود بر ابعاد این مشکلات افزوده است. ضرورت دارد سامانه‌ها به گونه‌ای طراحی شوند که تولیدکنندگان بتوانند ضمن بارگذاری داده‌ها، پاسخ و خروجی شفاف و عملیاتی از سامانه دریافت نمایند که در حال حاضر، عملکرد سامانه‌ها اینگونه نیست و دارای ضعف‌های زیادی هستند. سامانه‌های موجود باید با به‌روزرسانی زیرساخت‌ها، اطلاعاتی دقیق و لحظه‌ای را برای تسهیل امور ارائه دهند. لذا بکارگیری نخبگان در طراحی سامانه‌ها ضروری است.

همچنین برای رفع تعهدات ارزی، تبیین یک مسیر مشخص و ارائه راهکارهای اجرایی الزامی است؛ صرفِ تأکید بر لزوم انجام تعهدات بدون تعیین سازوکاری شفاف، گره‌گشا نخواهد بود. تعیین ضرب‌الاجل ۵ روزه برای رفع تعهدات ارزی با واقعیت‌های موجود همخوانی ندارد؛ چرا که در نظام اداری فعلی، حتی پیگیری یک نامه عادی یا وصول یک چک بانکی هفته‌ها به طول می‌انجامد.

در پایان تأکید می‌کنم که هیچ فعال اقتصادی در پی گریز از تعهدات قانونی خود نیست، اما تحقق این امر مستلزم طراحی و اجرای یک "نقشه راه" کارشناسی‌شده و جامع است که تمامی جوانب و چالش‌های پیش‌روی تولیدکننده را در نظر بگیرد.

جناب آقای یوسف مرادلو، مدیرعامل محترم شرکت خالص‌سازان روی زنجان: با سلام و احترام، ضمن تشکر از برگزاری این نشست و طرح موضوعات کلیدی؛ متأسفانه بخش خصوصی امروز تاوان عدم هماهنگی میان نهادهای دولتی را می‌پردازد. علیرغم برگزاری بیش از ۱۵۰ جلسه در "کمیته اقدام ارزی" و نهادهای ذی‌ربط که در تمامی آن‌ها بر حل مشکلات تأکید شده است، بلافاصله پس از اتمام جلسات، شاهد پایداری معضلات پیشین هستیم.

از سال ۱۳۹۷ تاکنون، پیگیری‌های مستمری توسط واحدهای اقتصادی جهت شفاف‌سازی میزان بدهی‌های ارزی از بانک مرکزی صورت گرفته است؛ اما خروجی جلسات متعدد تنها به ارجاع موضوع به جلسات آتی و تشکیل کمیته‌های کارشناسی منتهی شده است. فرایند تشکیل این کمیته‌ها ماه‌ها به طول می‌انجامد و در نهایت نیز افراد حاضر در جلسات کمیته‌های کارشناسی قدرت تصمیم‌گیری نهایی نداشته و تصمیم‌گیری نهایی را منوط به تصمیم مدیران ارشد خود نموده‌اند. مدیران ارشد آن‌ها نیز پس از گذشت بازه‌های زمانی طولانی، تصمیم درستی را اتخاذ نکرده‌اند.

پس از رایزنی‌های گسترده میان اداره صمت استان و بخش خصوصی، اخیراً موفق شدیم نمایندگان بانک مرکزی، سازمان توسعه تجارت، گمرک و سایر دستگاه‌های ذی‌ربط را در اتاق بازرگانی ایران گرد هم آوریم تا چالش‌های رفع تعهدات ارزی شرکت‌ها را به‌صورت موردی بررسی نماییم. در این جلسات، اسناد معتبری از سوی تولیدکنندگان ارائه شد که میزان ورود موقت، میزان تولید و میزان صادرات از کوتاژهای وارداتی را به دقت مشخص می‌کرد و این اسناد مورد تأیید مدیران بانک مرکزی و سایر دستگاه‌ها قرار گرفت و علیرغم اینکه در آخرین جلسه طی سلسله جلسات برگزار شده نیز مقرر شد که تکلیف نهایی تولیدکنندگان مشخص گردد اما تا به امروز تکلیف ما مشخص نشده است. پیگیری‌ها حاکی از آن است که تغییراتی نیز در صندلی‌های مدیریتی بانک مرکزی رخ داده است و مدیران قبلی که در جلسات حضور داشتند و نسبت به موضوعات اشراف داشتند، دیگر مسئولیت مدیریتی مربوطه را ندارند و ما ناچاریم فرآیند توجیه و تبیین مشکلات را برای مدیران جدید از ابتدا آغاز کنیم. در همین اثنا، سازمان تعزیرات حکومتی طی پیامکی برای شرکت ما رقم ۳۸ میلیون یورو بدهی ارزی را ابلاغ نموده است؛ رقمی که حتی با کل دارایی‌های کارخانجات تولیدی ما برابری نمی‌کند و فاقد منطق است. سازمان بازرسی و تعزیرات حکومتی که در جریان موضوعات و مشکلات به وجود آمده نیستند و تنها بر اساس دستوری که به آن‌ها از مراجع بالادستی جهت پیگیری ابلاغ شده، اقدام می‌نمایند. درخواستمان از استاندار محترم این است که خود شخصاً پیگیر مسائل و مشکلات رفع تعهدات ارزی شوند در صورت عدم حل مسائل، مجدداً همین مسائل تکراری و حل نشده موضوع جلسات آتی شورای گفتگو و سایر جلسات استانی خواهد بود.

جناب آقای امیرعلی مسیبی، مدیرکل محترم اداره صنعت، معدن و تجارت استان: با سلام و احترام و تبریک حلول ماه مبارک رمضان. بر اساس قانون، همه صادرکنندگان مکلف به بازگرداندن صد درصد ارز حاصل از صادرات هستند؛ در ابتدا، روش‌های مختلفی از جمله واردات در قبال صادرات خود، واگذاری به غیر، فروش در سامانه نیما برای رفع تعهدات ارزی در نظر گرفته شده بود. هر گروه کالایی نیز باید در زمان تعیین شده که برای فلزات رنگین، فولادی‌ها و پتروشیمی‌ها، ۸۰ روز و برای سایر گروه‌ها حداکثر ۴ ماه تعیین شده بود، می‌بایست نسبت به رفع تعهد خود، اقدام می‌نمودند. هر کوتاژ صادراتی نیز حداکثر ۱۵ ماه، امکان واردات در مقابل صادرات داشت و دولت سقف تعهد ۶۰ درصدی را برای اعمال محدودیت‌ها و جرایم از جمله تعلیق کارت بازرگانی تعیین نموده بود. در ابتدای امر، همکاری لازم با واحدهای استان صورت گرفت و

حتی کارت بازرگانی آن دسته از شرکت‌هایی که میزان ایفای تعهدات ارزی‌شان کمتر از ۶۰ درصد بود، به دستور استاندار وقت، تعلیق نشد چون باید روند صادراتشان تداوم می‌یافت تا می‌توانستند در ادامه کار، تعهدات ارزی خود را ایفا نمایند.

درباره وضعیت تعهدات ارزی واحدهای تولیدی استان باید عرض کنم که از ۲۱ فروردین‌ماه ۱۳۹۷ که قانون مربوط به رفع تعهد ارزی مصوب شد، میزان تعهدات ارزی صادراتی سررسیده شده استان، ۲ میلیارد و ۸۸ میلیون یورو است که از این میزان، ۱ میلیارد و ۶۹۴ میلیون یورو رفع تعهد شده است؛ به عبارت دیگر میزان رفع تعهد ارزی استان، ۸۱ درصد بوده است. ۸۱ واحد تعهدات خود را به صورت صددرصدی انجام داده و ۶۸ واحد بین ۶۰ تا ۹۹ درصد تعهدات خود را رفع کرده‌اند و ۷۵ واحد، کمتر از ۶۰ درصد تعهدات را انجام داده‌اند که مشمول محدودیت‌های قانونی شده‌اند.

در حوزه صادرات قطعی، مشکلی در خصوص رفع تعهد ارزی وجود ندارد اما در خصوص صادرات شمش روی که بیشترین صادرات از محل ورود موقت را دارد، مشکلات حادی در راستای رفع تعهدات ارزی این صنعت وجود دارد. مشکلات مرتبط با رفع تعهد ارزی صادرات از محل ورود موقت به دلیل عدم سیستمی بودن فرآیندها به وجود آمده بود. از سال ۱۳۹۷، بسیاری از واحدهای صادرکننده به دلیل عدم سیستمی بودن فرآیندها و عدم تمکین بانک مرکزی از رأی دیوان عدالت اداری (که در ابتدای جلسه به آن اشاره شد)، گرفتار مشکلات شده بودند و برای حل مشکل خود بین دستگاه‌های ذی‌ربط از جمله بانک مرکزی، گمرک و سازمان توسعه تجارت در رفت و آمد بودند. در این رابطه، پیگیری‌های مستمری از سوی اداره صمت استان صورت گرفت و در نهایت با برگزاری جلسات کارشناسی با بانک مرکزی، گمرک و سازمان توسعه تجارت، پرونده هر شرکت به صورت جداگانه بررسی شد. همچنین موفق شدیم با پیگیری‌های مستمر، تمکین بانک مرکزی از رأی دیوان عدالت اداری را در کارگروه بازگشت ارز حاصل از صادرات، تعیین تکلیف نماییم. تاکنون ۲۴ واحد تعیین تکلیف شده‌اند و پرونده سایر واحدها نیز در حال پیگیری است. با تعامل نزدیک با بانک مرکزی و سازمان توسعه تجارت، در حال حل نهایی مشکلات باقیمانده هستیم و پیش‌بینی می‌کنیم طی چند ماه آینده تمامی مسائل ارزی واحدهای استان رفع شود. مشکل تعلیق کارت بازرگانی شرکت‌های صنعت روی، حل شده و رفع تعلیق شده‌اند و مشکل مربوط به ضمانت‌های بانکی را هم در حال پیگیری هستیم. هدف اصلی این اقدامات، حفظ جریان صادرات، حمایت از واحدهای تولیدی و جلوگیری از توقف فعالیت صادرکنندگان است و خواستار همکاری و مهلت بیشتر برای حل مابقی مشکلات ارزی هستیم و از استاندار محترم و معاون محترم هماهنگی امور اقتصادی درخواست داریم مساعدت فرمایند فرصتی برای نشست با رئیس بانک مرکزی و کارشناسان مربوطه آن بانک در مرکز یا خود استان فراهم شود تا بتوانیم باقی مسائل ارزی را نیز حل نماییم.

سرکار خانم نرگس مرادخانی، معاون محترم هماهنگی امور اقتصادی استانداری: با سلام و احترام. مسائل و مشکلات تعهدات ارزی که توسط شرکت‌های صنعت روی مطرح شد، کاملاً به حق است و در طی یک‌سال اخیر، به طور مستمر مشکلات این حوزه از سوی استان پیگیری شده است و مکاتبات متعددی با وزارت اقتصاد، بانک مرکزی و سایر مراجع ذی‌ربط صورت گرفته و ماحصل آن نتیجه‌ای است که امروز مطرح شد و مشکلات این حوزه در حال مرتفع شدن هستند. هفته آینده نیز اگر شرایط مهیا شود با رئیس بانک مرکزی جلسه‌ای خواهیم داشت و مجدداً مسائل این حوزه را به طور مستقیم با رئیس بانک مرکزی، مطرح و پیگیری خواهیم کرد. در خصوص استفاده واحدهای اقتصادی از منابع ارزی خود در خارج از کشور برای واردات کالاهای اساسی و مواد اولیه پیگیری‌ها در حال انجام است. البته این موضوع در استان‌های مرزی بر اساس تصویب هیئت وزیران فراهم شده و مدیران اداره صمت از طریق استان‌های مرزی نیز در حال پیگیری هستند و امیدواریم این اتفاق بیفتد و شرایط فراهم شود.

در راستای دغدغه فعالان اقتصادی در خصوص تفاوت نرخ ارز در تالار دوم و بازار آزاد باید عرض کنم که نماینده وزیر جهاد کشاورزی که به عنوان نماینده هیئت دولت در زنجان حضور داشتند، به این موضوع اشاره و اظهار داشتند که به تدریج نرخ تالار دوم و نرخ ارز بازار آزاد، یکسان خواهد شد.

جناب آقای منصور علیمردانی، نماینده محترم مردم ابهر، خرم‌دره و سلطانیه در مجلس شورای اسلامی: با سلام و احترام. ضمن تبریک حلول ماه مبارک رمضان و عرض خداقوت و تقدیر از تلاش‌های جهادی تولیدکنندگان در راستای ارتقای ظرفیت‌های اقتصادی استان؛ باید عرض کنم که عدم بازگشت ارز تنها زمانی متصور است که صادرکننده با فروش دارایی‌ها و توقف تولید، قصد مهاجرت و خروج همیشگی از چرخه اقتصاد ملی را داشته باشد. متأسفانه سیستم مدیریتی کشور هنوز در تشخیص تمایز میان فعال اقتصادی متعهد و موارد معدود خروج سرمایه، دچار ضعف است. هدف از بازگشت ارز و تعهدات ارزی، تزریق مجدد آن به چرخه تولید است؛ اما مسیرهایی که توسط سیاست‌گذاران پیش‌روی صادرکنندگان گذاشته شده است، عمدتاً به دلیل عدم توجیه دستگاه‌ها یا سیاست‌گذاری‌های نادرست، به بن‌بست‌های اجرایی منتهی شده است. برای نمونه، واردکننده یا صادرکننده‌ای که قصد تأمین مواد اولیه خود را دارد، با مشکلات سامانه‌ها و موانع بی‌شمار اداری مواجه می‌گردد. تعیین فرصت ۵ روزه برای رفع تعهدات ارزی، افزایش پلکانی و تدریجی نرخ بازگشت ارز حاصل از صادرات، تعلیق یا ابطال کارت بازرگانی نه‌تنها مشکلی را حل نمی‌کند، بلکه فعالان اقتصادی را به سمت استفاده از کارت‌های بازرگانی اجاره‌ای سوق می‌دهد که نتیجه‌ای جز تضییع حقوق دولتی و آسیب به صادرات غیرنفتی به ویژه در شرایط تحریم فروش نفت، نخواهد داشت.
لذا ضروری است به جای ایجاد موانع، نسبت به اصلاح و یکپارچه‌سازی سامانه‌های متعدد اقدام شود. همچنین موضوع واردات با حداقل اسناد که در این جلسه به آن اشاره نشد، نیز چالش‌زا شده است. مواردی بوده که فعال اقتصادی با حداقل اسناد، کالا را در ۶ ماه گذشته وارد و ترخیص نموده و کالا را به فروش رسانده است، اما اکنون ملزم به تسویه با نرخ ارز به قیمت روز شده است که این امر از نظر اقتصادی توجیه ندارد. یا در بحث ورود موقت نیز که یکی از روش‌های پیشرفته صادرات است، به جای حمایت، با خلأهای قانونی و اجرایی مواجه هستیم.
در پایان، ضمن قدردانی از رویکرد تعاملی و تسهیلگرانه استانداری زنجان، اعلام می‌داریم که مجلس شورای اسلامی آمادگی کامل دارد تا پیشنهادات کارشناسی فعالان اقتصادی را در قالب "تفسیر قوانین"، "ارائه استفساریه" یا "اصلاح آیین‌نامه‌های مخل تولید" پیگیری نماید. ما از تمام ظرفیت‌های نظارتی و تقنینی مجلس برای تسهیل امور فعالان اقتصادی استفاده خواهیم کرد.

جناب آقای سیدمحسن صادقی، استاندار محترم زنجان: با سلام و عرض ادب خدمت حضور حضار محترم. حلول ماه مبارک رمضان را به همه عزیزان تبریک عرض می‌کنم و آرزوی قبولی طاعات و عبادات را دارم. در این جلسه، مشکلات مزمن رفع تعهدات ارزی که در طول ۷ سال گذشته وجود داشته، مطرح شد و معتقدیم که این قبیل نشست‌ها، نشان بلوغ همکاری و تعامل میان بخش خصوصی و بخش دولتی است. مجموعه مسائل مطرح شده را می‌توان در ۴ محور اصلی دسته‌بندی نمود؛ مسئله اول، عدم دسترسی به بانک مرکزی و ناهماهنگی‌های بین‌بخشی و تناقض بین دستورالعمل‌های صادره و واقعیت‌های میدانی تجارت خارجی و صادرات است که بخش خصوصی نباید تاوان این ناهماهنگی‌ها را بپردازد. مسئله دوم، ایراداتی است که بر کارکرد سامانه‌های مرتبط، وارد است. اطلاعات رفع تعهد ارزی صادرکنندگان با آنچه که در سامانه‌های مرتبط ثبت شده، همخوانی ندارد. مسئله سوم، ریسک‌هایی است که در حوزه صادرات وجود دارد اما علیرغم این ریسک‌ها، صادرکنندگان باید ارز حاصل از صادرات خود را به شیوه تعیین شده، بازگردانند این در حالی است که فعالان اقتصادی انتظار دارند بخشی از ارز حاصل از صادرات برای واردات مواد اولیه واحدهای تولیدی خود در اختیارشان قرار گیرد. مسئله چهارم نیز فقر نقدینگی و کمبود سرمایه در گردش در بخش تولید به ویژه در بخش کشاورزی است که با افزایش قیمت‌ها و اجرای سیاست حذف ارز ترجیحی تشدید شده است.

با توجه به تقسیم‌بندی مشکلات، حل برخی مسائل باید در سطح ملی صوت گیرد و خارج از اختیار استان است و نیازمند تصمیم‌گیری جمعی و بین بخشی میان دستگاه‌های مرتبط است؛ در حالی که بخش دیگری از مشکلات نیز قابل مدیریت در سطح استان هستند.

در خصوص تعلیق کارت‌های بازرگانی، اقدامات لازم از سوی استان صورت گرفته و مراحل نهایی این موضوع در جریان است. پیشنهادم برای حل بهتر مسائل در سطح استانی، تشکیل کمیته کارشناسی متشکل از بخش خصوصی و دولتی است. لذا در این راستا، پیشنهادم این است دو کمیته تخصصی در حوزه صنعت و کشاورزی تشکیل شود و این دو کمیته مشکلات مرتبط با حوزه‌های مختلف از جمله بانک مرکزی، گمرک، صمت و سایر بخش‌ها را احصا و راهکارهای عملی را ارائه نمایند. این رویکرد باعث همسویی دیدگاه بخش دولتی و خصوصی خواهد شد و به ارائه فهرستی از مشکلات و راهکارهای قابل اجرا در سطح استان منجر خواهد شد و مسائلی که خارج از توان استان هستند به مراجع ملی ارجاع می‌شوند.

در خصوص مسائل و مشکلاتی که مرتبط با بانک مرکزی است، اخیراً پیگیری کردیم تا قبل از آغاز سال جدید، نشستی با آقای دکتر همتی رئیس بانک مرکزی داشته باشیم که این جلسه یا در زنجان تشکیل خواهد شد یا در تهران. خانم دکتر مرادخانی پیگیر هستند تا ظرف یک الی دو هفته آینده جلسه‌ای با ترکیب بخش خصوصی و دولتی و نمایندگان استان در مجلس با رئیس بانک مرکزی برگزار شود و جمع‌بندی مباحث کارشناسی در آن مطرح خواهد شد. همچنین در راستای حل مشکلات مرتبط با بانک مرکزی، پیشنهاد شد نماینده تام‌الاختیار بانک مرکزی در استان مستقر شود تا از پیگیری‌های حضوری، پرهیز شود و رفع موانع به صورت مستقیم انجام گیرد. این اقدام می‌تواند مشکلات ناشی از دسترسی محدود و روند کند رسیدگی‌ها را کاهش دهد.

در راستای اجرای سیاست یکسان‌سازی نرخ ارز، ۷۰۰ همت برای صنایع در نظر گرفته شده است که از طریق استان، پیگیر این موضوع هستیم اما باید توجه داشته باشیم که کشور به دلیل شرایط تحریمی و محدودیت منابع، در یک جنگ اقتصادی قرار گرفته است.

همانطور که فعالان اقتصادی اشاره کردند نرخ ارز در تالار دوم ۱۳۱ هزار تومان و در بازار آزاد نزدیک به ۱۶۲ هزار تومان است و به استناد صحبت‌های وزیر اقتصاد با اصلاح نظام ارزی یارانه‌ای، در هفته اول حدود ۳ میلیارد دلار از طریق پتروشیمی‌ها به کشور بازگشته است.

بیش از نیمی از صادرات استان مربوط به شرکت‌های صنعت روی است. در خصوص بحث رفع تعهدات ارزی شرکت‌های صنعت روی استان، در خصوص ناهماهنگی‌های بین بانک مرکزی و گمرک، چندین بار با وزارتخانه‌های مربوطه مکاتبه کردیم و پیگیر نتیجه هستیم. مجدداً در جلسه‌ای که اشاره کردم این مسائل را مطرح خواهیم نمود.

صادرکنندگان استان زنجان در بازگشت ارز حاصل از صادرات عملکرد خوبی داشته‌اند از مجموع دو میلیارد یورو تعهد ارزی، حدود ۱.۷ میلیارد یورو بازگشته و ۳۹۳ میلیون یورو باقی مانده است. این عملکرد نشان‌دهنده همدلی بین بخش خصوصی و دولت و حاکمیت است که جای تقدیر و تشکر دارد.

مشکلات مربوط به تعلیق کارت‌های بازرگانی تعدادی از شرکت‌های صنعت روی استان نیز با پیگیری‌های مستمر در حال رفع شدن است و پرونده شرکت‌ها، تک به تک در حال بررسی است و استان نیز پیگیر این موضوع است. بحث ورود موقت را نیز در حال پیگیری هستیم.

در استان زنجان ۲۲۴ واحد تولیدی مشمول تعهد ارزی هستند که ۶۰ درصد واحدها، تعهدات ارزی خود را انجام داده‌اند و ارقام تعهد ارزی ۴۰ درصد باقی‌مانده نیز، ارقام خردی است. استان زنجان در رفع تعهدات ارزی نسبت به سایر استان‌ها عملکرد خوبی داشته است. در خصوص رفع تعلیق کارت‌های بازرگانی، مکاتبات متعددی با بالاترین سطوح اجرایی صورت گرفته و حل مشکلات در این حوزه حاصل یک کار تیمی و فشرده از سوی مدیران استانی بوده است. در خصوص بحث مالیات نیز از اداره امور مالیاتی استان خواسته‌ایم تا تعیین تکلیف نهایی رفع تعهدات ارزی

شرکت‌های مذکور، مالیات وصول نشود. با پیگیری همکاران اداره صمت، مشکل تعلیق کارت‌های بازرگانی شرکت‌های صنعت روی استان حل شده و بحث مربوط به ضمانت‌نامه‌های صادراتی نیز در حال پیگیری است.

در راستای پیگیری رفع تعهدات ارزی صادرکنندگان، تعزیزات حکومتی استان پیامک‌هایی به صادرکنندگان ارسال می‌کند با توجه به اینکه مشکلات در حال پیگیری و رفع می‌باشد، از تعزیرات درخواست دارم که با هماهنگی اداره صمت نسبت به پیگیری و ارسال پیامک اقدام کنند چون ابتدا باید در جریان پرونده شرکت‌ها قرار بگیرند.

مدیران استانی با وزارتخانه‌های متبوع خود در ارتباط هستند و مسائل و مشکلات فعالان اقتصادی را پیگیری می‌کنند. در حال برنامه‌ریزی برای برگزاری سه نشست با حضور نمایندگان بخش خصوصی و دولتی استان هستیم؛ در این راستا جلساتی پیش از شروع سال جدید با معاون اول رئیس جمهور و رئیس بانک مرکزی و وزیر اقتصاد برگزار خواهیم نمود و اگر کمیته‌های تخصصی مورد اشاره به این نتیجه برسند که لازم است که با وزیر صمت نیز نشستی برنامه‌ریزی شود و برخی از مسائل لازم است از سمت شخص وزیر صمت پیگیری شود، برای این نشست نیز برنامه‌ریزی خواهیم نمود.

برخی مشکلات مربوط به فرآیندهای اداری و ضعف در بدنه ساختار اداری است که رفع آن با افزایش اختیارات استانداران و تفویض اختیار از سوی وزارتخانه‌ها به استان‌ها، محقق می‌شود. این موضوع از سوی استان‌ها در حال پیگیری است؛ بار اول در راستای تفویض اختیارات به استانداران، ۷۰ مورد که ۸ مورد آن به حوزه صادرات و مسائل ارزی مربوط می‌شد، از سوی ۳۱ استان احصا و جمع‌بندی شد و هیئت وزیران کلیات آن را تصویب نمود. از آنجایی که مصوبات هیئت وزیران باید به تأیید رئیس مجلس برسد، ایرادات شکلی به موضوع وارد شد، اما رئیس مجلس نیز اظهار داشتند که با اصل موضوع موافق هستند. در دیدار استانداران با مقام معظم رهبری نیز این موضوع مطرح شد و ایشان نیز تأکید داشتند که تفویض اختیارات به استان‌ها باید از سوی رئیس جمهور پیگیری شود.

محدودیت در اختیارات استان‌ها موجب کندی پیگیری‌ها و حل مشکلات شده است در صورتی که استان‌ها خود به صورت میدانی با مسائل روبرو هستند و راه‌حل رفع مشکلات را نیز می‌دانند و استانداران برای پیگیری مشکلاتی که در خود استان قابل حل هستند باید از اختیارات لازم برخوردار باشند. لذا استانداران پیگیر هستند که نیاز بنیادین مدیریت کلان استان‌ها با افزایش اختیارات فراهم شود.

در قالب یک بسته، موانع صادراتی و رفع تعهدات ارزی و پیشنهادات و راهکارهای لازم را مجدداً ارائه نمایید تا بتوانیم پیگیری‌های لازم را انجام دهیم.

در نظام حاکمیتی و حکمرانی کشور، اراده لازم برای حل مسائل وجود دارد و قوه قضائیه، مجلس شورای اسلامی و دولت در خصوص صادرات و رفع تعهدات ارزی با هم هماهنگ هستند و با هم‌افزایی امیدواریم مسائل و مشکلات رفع تعهدات ارزی حل شود.

مصـــوبات اســـتانی		
ردیف	عنـــوان دستـــور جلسه	تصمیم/ تـــصمیمات
۱	**دستور جلسه (۱): بررسی چالش‌های ارزی و مشکلات مرتبط با رفع تعهد ارزی صادرات واحدهای تولیدی استان**	۱- مقرر شد در راستای پیگیری مسائل و چالش‌های ارزی حوزه‌های مختلف، کمیته‌های تخصصی به ویژه در حوزه‌های صنعت و کشاورزی متشکل از نمایندگان بخش خصوصی و دولتی تشکیل شود و مسائل هر حوزه با جزئیات، مورد بررسی قرار گیرد و راهکارهای عملی ارائه شود؛ مسائلی که در استان

		قابل حل هستند، بر اساس راهکارهای کمیته‌های تخصصی، مورد پیگیری قرار گیرند و مسائلی که نیاز به تصمیم‌گیری مراجع بالادستی دارند، جمع‌بندی شده و به مراجع بالادستی ذی‌ربط منعکس شوند.
		۲- با توجه به برنامه‌ریزی استانداری زنجان برای برگزاری سه نشست به ترتیب با حضور معاون اول رئیس جمهور، وزیر امور اقتصادی و دارایی و رئیس بانک مرکزی و همچنین با حضور نمایندگان استان در مجلس شورای اسلامی، مدیران و نمایندگان بخش دولتی و بخش خصوصی استان، مقرر شد کمیته‌های تخصصی مورد اشاره در بند ۱ مصوبات، مباحث کارشناسی را جمع‌بندی و در جلسات مذکور مطرح نمایند.
		۳- با توجه به ارسال پیامک از سوی تعزیرات حکومتی استان در راستای پیگیری رفع تعهدات ارزی واحدهای اقتصادی، مقرر شد تا زمان تعیین تکلیف پرونده تعهدات ارزی صادرکنندگانی که قصوری در بروز مشکلات نداشته‌اند و پرونده آن‌ها در حال بررسی توسط نهادهای ذی‌ربط (بانک مرکزی، سازمان توسعه تجارت، گمرک) می‌باشد، این نهاد نظارتی و اداره صمت استان هماهنگی لازم را با یکدیگر داشته باشند تا وضعیت پرونده هر شرکت بررسی شود و در صورتی که مشکلات مرتبط با رفع تعهد ارزی از سوی صادرکننده نباشد، از ارسال پیامک خودداری شود.
		۴- با عنایت به بررسی پرونده رفع تعهد ارزی شرکت‌های صنعت روی استان توسط بانک مرکزی، گمرک و سازمان توسعه تجارت و احراز عدم قصور صادرکنندگان در ایفای تعهدات ارزی خود، علیرغم رفع تعلیق کارت بازرگانی واحدها، محدودیت‌های بانکی به ویژه محدودیت‌های مرتبط با ضمانت‌نامه‌های بانکی شرکت‌ها حل نشده و عملاً فعالیت تجاری آن‌ها دچار چالش شده است، در این راستا مقرر شد استانداری و اداره صمت استان، پیگیری‌های لازم در خصوص ضمانت‌نامه‌های بانکی شرکت‌های مذکور را انجام دهند.
۲	**دستور جلسه (۲): بررسی اثرات حذف ارز ترجیحی بر تأمین نهاده‌های بخش کشاورزی (نهاده‌های دام و طیور و ...)**	۵- بررسی دستورجلسه (۲) به دلیل ضیق وقت، به جلسه آتی موکول شد.

موضوعات مـــلی و فـــــراگیر

ردیف	عنـــوان دستـــور جلسه	پیشنهاد/پیشنهادات
۱	**دستور جلسه (۱): بررسی چالش‌های ارزی و مشکلات مرتبط با رفع تعهد ارزی صادرات واحدهای تولیدی استان**	پیشنهاد شورای گفتگوی استان زنجان در خصوص افزایش سقف نرخ بازگشت ارز حاصل از صادرات به صورت تدریجی و پلکانی (موضوع مکاتبه رئیس سازمان توسعه تجارت به شماره ۷۰۰۴۲۷۹ مورخ ۱۴۰۴/۱۰/۲۲ با معاون برنامه‌ریزی و مقررات وزارت صمت) به شرح ذیل به دبیرخانه شورای ملی گفتگوی دولت و بخش خصوصی منعکس می‌گردد: ۱- نظر بخش خصوصی در رابطه با افزایش نرخ بازگشت ارز در فرآیندهای تجاری به صورت تدریجی و پلکانی در مقاطع مختلف (۷۰ درصد از ابتدای اسفند ماه سال ۱۴۰۴، ۸۰ درصد از ابتدای خرداد ماه سال ۱۴۰۵ و ۹۰ درصد از ابتدای شهریورماه سال ۱۴۰۵)، بر این است که علیرغم اجرای سیاست یکسان‌سازی نرخ ارز در کشور، هنوز بهبودی در شرایط تجاری کشور صورت نگرفته است و همچنان شرایط تحریمی، مشکلات نقل و انتقالات ارز، محدود بودن تعداد مشتریان خارجی به دلیل تحریم‌های بین‌المللی، مشکلات مرتبط با وصول مطالبات از مشتریان خارجی و ... به قوت خود باقی است. همچنین یکسان‌سازی نرخ ارز به صورت کامل انجام نشده و نرخ ارز تالار دوم (۱۳۲ هزار تومان) با نرخ ارز بازار آزاد (۱۶۰ هزار تومان) تفاوت محسوسی دارد؛ بخش خصوصی نیاز به زمان دارد که وضعیت تولید خود را با هزینه‌های جدید مدیریت نماید. لذا انتظار بخش خصوصی بر این است دستگاه‌های ذی‌ربط از صدور هر گونه مقررات محدودکننده و خلق‌الساعه پرهیز نمایند. در این راستا، پیشنهاد می‌شود نرخ بازگشت ارز همانند روال گذشته، بر روی ۶۰ درصد تثبیت گردد.